

Mladinska Matica.

Pri »Mladinski Matici« se je pokazalo, kaj zmora slovensko učiteljstvo, ako je edino ter se ogreje za neko misel. Se pred rokom 15. aprila je zbralo okrog polovice naročnikov, ki so potrebni, da se ustanova oživi. To število samo še ni tako visoko, učinkovitejša dejstva pa je, da smo zbrali v nekaj mesecih propagande za »Mladinsko Matico« okrog 50.000 dinarjev. Ta vsota se je zbrala večinoma med mladino osnovnih šol. Ne pretiravamo, če trdimo, da ta vsota govori. Vsa skepsa, vse kritikastrstvo, ki se srečuje tu pa tam in ki ni pogosto nič drugega kot krinka, za katero se zateka brezdelna udobnost, vsa zla volja, ki včasih nasprotuje samo zaradi nasprotovanja, vse to ni zadržalo večine učiteljstva pri njegovem pozitivnem kulturnem delu. Večina učiteljstva se zaveda svojih nalog in napravi s požrtvovalnostjo vse, kar smatra za pravo. Pri akciji za »Mladinsko Matico« imamo dokaz, da je naše delo močnejše kot skepsa in zla volja, dokaz, da se morata skepsa in zla volja umikati pred aktivnostjo in vztrajnostjo.

Doslej je priglasihih četrtnina šol. Četrtnina je torej izvršila svoje delo že pred doletenim rokom. Odstotki naročnikov v teh šolah zelo divergirajo. Ponekod so izredno visoki in nepričakovani, drugod naravnost obtoževalni. Imamo šole, ki so zmogle komaj po par odstotkov. To je dokaz, da ni bilo volje. Ako bi take šole prevladovala, bi danes že ne bilo več govora o »Mladinski Matici«. Mislimo, da se tudi po takih šolah da rezultat še popraviti, kar bi bilo zelo želeli radi mladine same. Knjige, ki jih bo Matica izdala, bodo daleč presegale oni mali denar zanje. Zato bi moral vsak učitelj gledati, da jih dobi čim več otrok v roke. Kaj naj učiteljstvo priporoča, če ne dobre knjige?

Torej še enkrat: kjer se za »Mladinsko Matico« še ni dovolj storilo, naj se stori vsaj sedaj v zadnjem trenutku! Razlika med posrednimi šolami je tako velika, da govori o smislu učiteljstva, o delu za napredek in o — indiferentnosti za vsakršno kulturno stremenje.

Poverjenike pa ponovno prosimo, da nam v najkrajšem času pošljejo naročnike, ker jih odbor nujno potrebuje pred pričetkom tiskanja knjig.

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslužite se krojnih tečajev, ki se vsrlo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potom korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni izdelavi oblek. Cenjenim učiteljskim krogom znižan honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno učilišče, Stari trg štev. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

Učiteljski pravnik.

—Š Pojasnilo o nadurah in o nagradi za iste. Na dopis tov. Planerja v 33. šte. »Učit. Tov.« je prejel šolsko upravni odsek v Mariboru večje število poročil glede poučevanja nadur. Nekatera poročila seveda samo obveščajo, da so tovariši(ice) morali poučevati nadure, za katere pa niso prejeli nagrad. Taka poročila so nepopolna, ker ne navajajo niti časa, niti števila nadur. Vsem prizadetim v pojasnilo: 1. Kar se tiče prevelike zahteve o pouku, leži vzrok v napačnem tolmačenju odlokov vel. župana v Mariboru P. br. 290/1 z dne 16. januarja 1926 in P. br. 290/2 z dne 23. septembra 1927, ker so nekateri zamenjali »menjalni pouk« s »poldnevni poukom«. Tozadevno se bo skušalo, da prejmejo upravitelja novi odlok v pojasnilo. 2. Glede nadur so v veljavi še stari zakoni. Po teh so obvezne ure; za učitelja 30 ur, za učiteljice, ki poučujejo ženska ročna dela pa 25 ur tedensko. Po istih predpisih se še tudi nagrade ure, in sicer po 0:25 Din, reci dvajset pet para od ure. 3. Kdor reflektira na honorar za nadure, naj napravi vlogo, kakor store to ka tehetje oziroma učiteljice ženskih ročnih del. Plačilo pa je zavistno od partije 55., kadar bo odprtjen za isto kredit.

—Š Čl. 105., 133. odst. 7. in s tem v zvezi odst. 4. čl. 4. urad. zakona. Po čl. 105. urad. zak. mora premeščeni državni uslužbenec nastopiti novo službo najkasneje (ni rečeno, da ne sme prej) v 5 dneh (v istem kraju v 24 urah) od dne razrešitve na prejšnjem službenem mestu. Ta rok sme iz utemeljenih razlogov podaljšati le ona oblast, ki je izdala odlok o premestitvi. Ali je opravičen premeščeni učitelj(ica) nastopiti novo službo kasneje kakor v 5 dneh (24 urah), če slede dnevu razrešitve šole prosti dnevi (počitnice)? Ne! Vsak je dolžan nastopiti novo službo v roku, ki ga določa zakon, če se hoče izogniti posledicam odst. 4., čl. 4. v zvezi z 7. odst. čl. 133., ali vsaj disciplinskemu postopku (glej »Roč. katalog« 1927./28., str. 37.). Z ozirom na težke posledice iz čl. 133. in 4. urad. zakona opozarjamo tovariše(ice), naj se strogo ravnajo po predpisih zakona. Obenem opozarjamo tudi na dejstvo, da ne sme državni uslužbenec zapustiti samovoljno svoje službe — t. j. službe mora biti prej razrešen.

Naporno duševno delo ubija!
Varujte zato živce!
Pijte rženo žitno kavo

ŽIKO.

Modne pletenine Moderni kostumi in kompleti po meri iz kaha volne.
MODNA TRGOVINA IN STROJNO PLETILSTVO
FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Židovska ul. 7.

Največja izbira krasnih bluz in otroških oblek
KRIŠTOFIČ - BUČAR, LJUBLJANA, Stari trg.

Naša gospodarska organizacija.

REDNI OBČNI ZBOR

DRUŠTVA ZA ZGRADBO UČITELJSKEGA KONVIKTA V LJUBLJANI

se vrši po čl. 16. društvenih pravil 5. maja 1928 ob 8. uri, v slučaju nesklepnosti ob 9. uri
V LJUBLJANSKEM MESTNEM DOMU.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega in nadzorstvenega odbora.
2. Predlog obeh odborov za društveno likvidacijo in ustanovitev zadruga z istim — razširjenim namenom.

Čl. 22. društvenih pravil določa: »Društvo se razide, če je navzočih na tozadevnem obnem zboru vsaj 2/3 vseh pravih članov, ki glasujejo z 2/3 večino za razpust. Za držani glasujejo pismeno.« Izjave, ki smo jih v ta namen dostavili, naj se pravočasno vrnejo društvenemu predsedniku.

Po obnem zboru se vrši ustanovni občni zbor Učiteljskega doma v Ljubljani, reg. za druge z o. z.

Cerkije, 9. aprila 1928.

Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani.

Josip Lapajne,
predsednik.

Arrigler,
tajnik.

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

— IZOBRAŽEVALNI KROŽEK ST. VID-VIŠNJA GORA ima dne 22. t. m., v nedeljo popoldne ob 2. uri svoj redni sestanek v Višnji gori pri Skufci (Vaupetu). Razdelitev drugega zvezka. — K obilni udeležbi vabi sklicateljca.

—oio Delo po krožkih:

248. Borovnica: IV. 11. februarja. Od 17 članov 13. Poročilo o sestanku za delovno šolo. Politični liberalizem.

249. Borovnica: V. 24. marca. Od 17 članov 7. Rekapitulacija poglavij iz prve brošure. Natančneje o gospodarskem liberalizmu. O kmetski delovni šoli. Prihodnji sestanek 21. aprila.

250. Radovljica: VIII. 23. februarja. Od 10 članov 8. Kulturni in gospodarski liberalizem. Prihodnji sestanek 29. marca.

251. Radovljica: IX. 29. marca. Od 10 članov 5. Gospodarski liberalizem. O berlinskem mednarodnem učit. kongresu. O Slov. šolski Matici. Gospodinska ženska društva na Nemškem. Prihodnji sestanek 2.

252. Sv. Trojica v Slov. gorah: II. 23. februarja. Od 14 članov 8. Debat o referatu tov. Vranca na učit. zborovanju, 5. in 1. poglavje iz 1. brošure. Prihodnji sestanek 20. aprila.

253. Domžale: IV. 1. marca. Od 34 članov 6. Razne stanovske zadeve. Prihodnji sestanek v maju.

254. Teharje: IV. 31. marca. Od 13 članov 6. 1.—5. poglavje iz »Družboslovja«. Prihodnji sestanek 20. aprila.

255. Studenice: II. 31. marca. Od 21 članov 19. Praktično knjigovestvo. Prihodnji sestanek 5. maja z istim vzporedom.

256. Ribnica: III. 1. aprila. Od 23 članov 15. Prvo poglavje iz 1. brošure. O delovni šoli. Prihodnji sestanek 2.

257. Zalog: V. 3. aprila. Od 32 članov 11. Rekapitulacija prve brošure, poročal predsednik »Oio«. Prihodnji sestanek 3. maja.

258. Vransko: IV. 31. marca. Od 16 članov 4. O delovni šoli. Prihodnji sestanek 2.

259. Sv. Rupert v Slov. gorah: II. 29. marca. Od 10 članov 6. Grögl »Pomen dneva v pouku«. Prihodnji sestanek 2.

260. Sv. Jurij ob Ščavnici: III. 22. marca. Od 20 članov 11. Tov. Stublova o nazornem nauku, po Kimlu. Prihodnji sestanek 13. aprila.

261. Žužemberk: IV. 1. aprila. Od 28 članov 13. O delovni šoli. — Nekaj misli o življenju kmetskega človeka. Prihodnji sestanek 13. aprila.

262. Črnomelj: III. 19. februarja. Od 29 članov 2. O delovni šoli.

263. Črnomelj: IV. 25. marca. Od 29 članov 6. Šolsko uradno poslovanje, o zamudah itd. Prihodnji sestanek 6. maja.

264. Arčiče: III. 3. marca. Od 15 članov 2. V sled slabega vremena prepričala udeležba za vršitev sestanka. Prihodnji sestanek v aprilu.

265. Slov. Bistrica: II. 29. marca. Od 19 članov 9. Gospodarski liberalizem. Prihodnji sestanek 2.

266. Vel. Lašče: IV. 25. marca. Od 11 članov 4. Razne organizacijske zadeve. Prihodnji sestanek v Dobropoljah 29. aprila.

Najugodnejši nakup

oblačil lastnega izdelka nudi

tvrdka J. Rojina, Ljubljana

Pojdite v planine

in na smuk. Ne hodite pa brez pristnih Brajerev smuških čevljev ali pa brez pristnih Brajerevih »gozdarjev«!
J. BRAJER, Ljubljana, Breg štev. 1.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje.

Ferijalni Savez učiteljstva.

—f XI. ferijalno zborovanje v Celju dne 4. t. m. Zborovanje je otvoril glavni učit. pov. tov. Mrovlje in uvodoma poročal o organizaciji F. S. z ozirom na učiteljstvo. V glavnem pa je bil razgovor glede našega projektiranega letovanja v Dalmaciji. Priglasenih je bilo 1. aprila okrog 70 tovarišev(ice), v največjem številu prednjači Slovenija, Vojvodina in Srbija. Iz Hrvatske še ni prijav.

Na zborovanju je bilo v principu sklenjeno, da po možnosti uresničimo kulturni program na Bolu in ta naloga se je poverila tročlanskemu odseku, ki ga tvorijo tov. Mrovlje, Adamič in Razinger z nalogo, da že sedaj pripravi vse potrebno. V pripravi je sledeče: petje narodnih pesmi, orkester in kvartet (v prvi vrsti za sodelovanje pri plesnih prireditvah) in uprizoritev narodnih iger. Na Bolu bomo uredili tudi domačo lekarno.

V drugih počitnicah leta 1929. bomo skušali realizirati poleg sedanjega letovanja tudi potovanje slovenskega dela učiteljstva F. S. v Bolgarijo, ki bi bilo velikega pomena za zblizanje z bolgarskimi tovariši!

Kolonija bo otvorena okrog 10. julija do 10. avgusta. Letovanje prvih 15 dni do 25. julija. Ako bi kdo želel podaljšati letovanje, po 1. juliju, ne garantiramo za mesto. Kdor se je prijavil za 15 dni in želi ta rok podaljšati, naj javi čimprej.

Vožnja stane do Bola okrog 200 Din, in sicer do Karlovca z osebnim, iz Karlovca do Splita pa z brzovlakom. Povratek je lahko preko Sušaka. V interesu nas vseh (posebni voz) je, da se točno držimo skupnega odhoda, ki bo javljen v vseh učiteljskih listih naše države in v dnevniki; isto vsebina prtljage. Kdor ne bi do 1. maja prejel pomotoma čeka, naj takoj javi.

Po živahnem detajlnem razgovoru je tov. Mrovlje zaključil zborovanje.

Vsem priglasencem!

Po sklepu XI. ferijalnega zborovanja v Celju se podpisani obračamo do vseh, ki bi hoteli sodelovati pri izvedbi kulturnega programa na Bolu. Petje slovenskih narodnih pesmi: Tovariši(ice), ki lahko preskrbite note itd., naj pošljejo svoje želje in predloge tov. Adamiču Netku, Toplice pri Zagorju; isto tudi glede komadov in not za orkester. Vse one, ki imajo kak instrument npr. šarango, da ga ponese s seboj na Bol, vrsto instrumenta pa javijo tov. Adamiču.

Uprizoritev narodnih iger (»Veriga«, »Razvaline življenja«, »Mati« itd.) Tovariši(ice), ki so že igrali kako vlogo in mogoče preskrbite prepis iger v več izvodih, naj to sporoče skupno z njihovimi predlogi tovarišu Mrovljetu, Jesenice.

Obračamo se do vseh tovarišev(ice), ki umevajo važnost tega pokreta, da nam zvesto stoji ob strani in da nam pomagajo.

Vse efektivne stroške povrnemo!

S ferijalnim pozdravom!

Za »Prosvetni odsek F. S.«:

Adamič Netko s. r. Mrovlje Slavko s. r.
Razinger Valo s. r.

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana
Sv. Petra cesta 12.

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča.

Stanovska organizacija UJU

Iz Poverjenistva UJU — Ljubljana.

OKROŽNICA.

Vsa okrajna učiteljska društva pozivamo tem potom, da javijo najkasneje do 15. junija t. l. delegate za pokrajinsko in državno skupščino. Vsako društvo zastopa predsednik ali njegov namestnik in za vsakih začetih 50 članov po en delegat. Vsakemu delegatu izvolite tudi namestnika!

UJU — poverjenistvo Ljubljana,
dne 16. aprila 1928.

Andrej Skulj,

poverjenik.

Josip Kobal,

tajnik.

Vabila:

— SKUPNO ZBOROVANJE UČIT. DRUŠTEV ZA SREŽE: Ljubljana, Ljubljana-okolica, Kamnik, Kranj in Litija se vrši dne 5. majnika t. l. ob 9. uri v Mestnem domu v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Naše gospodarske naloge in ustanove. 2. Ustanovitev zadruga »Učiteljski dom«. 3. Sklepanje o zadrugnih pravilih. 4. Volitev odbora in nadzorstva. 5. Delovna šola — po šolski praksi — ref. Zagar Stanko. Ona društva ljubljanske oblasti, ki se skupnega zborovanja ne udeležijo, se naproša, da pošljejo na skupno zborovanje po enega ali dva zastopnika. — Petrovec Tomo, Kamnik, Lapajne Josip, Kranj, Mlekuz Vekoslav, Ljubljana. Macarol Josip, Ljubljana-okolica.

— NOVOMESKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto, dne 12. maja 1928 ob 10. uri dopoldne skupno z bratskim

belokranjskim, jastrebarskim in karlovcem učiteljskim društvom v Ozlju. Člani novomeskega učiteljskega društva se bodo odpravili s prvimi jutranjim vlakom, ki odhaja iz Novega mesta ob 5:01. Članstvo se opozarja, da se vlak formira v Novem mestu! Za kosilo se naj udeleženci prijavijo najkasneje do 3. maja 1928 tajniku novomeskega učiteljskega društva. Z ozirom na velevažnost takih skupnih zborovanj z brati onstran Kulpe, kot tudi z ozirom na izbrani program ter naravno krasoto kraja, pričakuje odbor, da se bo članstvo še mnogo častneje odzvalo vabilu kot lansko leto v Metliki.

— CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto 5. maja na osnovni šoli v Vojniku. Na dnevnem redu je predavanje pov. tov. And. Skulja: »O bistvu šolskih vrtov«. Iznesel pa nam bo tudi poročilo o aktualnih vprašanjih naše organizacije. Po skupnem obedu (cena 20 Din) pri Vrečarju bodo izlet k Devici Mariji, v tvornico za papir in k višjemu sadj. nadz. Goricanu v Višnjo vas. Udeležence obeda prijavite šol. upravitelju tov. Jankoviču v Vojniku. Iz Celja bo vozil jutraj ob 8. uri mariborski avtomobil učitelje izletnike v Vojnik, isto tako proti večeru nazaj k vlakom. Izlet se vrši ob vsakem vremenu. Pričakujemo sicer polnoštevilne udeležbe, vendar naj šol. upravitelj tiste, ki bi zborovanja ne posetili, prijavijo radi evidence sreskemu šolskemu nadzorniku. — Učiteljsko društvo za celjski okraj. — J. Gosak.

— LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v četrtek, dne 19. t. m. ob 7. uri zvečer v risalnici šentjakobske šole. Ker je na dnevnem redu volitev delegatov za pokrajinsko skupščino, je polnoštevilna udeležba nujno potrebna.

— UČIT. DRUŠTVO ZA OKRAJ SLOVENJGRAD bo zboruje v soboto, dne 28. aprila 1928 ob 9. uri v Slovenjgradu. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu: a) Poročilo o seji širjega sosveta UJU poverjenistvo Ljubljana. b) O telovadbi; poročila in praktično izjava strokovni učitelj tov. Ivan Lavrenčič. Posebna vabila se ne bodo pošiljala. Udeležba obvezna. — Predsednik.

Poročila:

+ NOVOMESKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v soboto 10. marca 1928 v Novem mestu.

Statistika: Od 110 članov navzočih 57. Situacijsko poročilo: Tov. predsednik otvori zborovanje, pozdravi navzoče ter se spomni umrlega tov. Kutnarja. Zborovalci so s parminutnim molkom počastili njegov spomin.

Sklepi in predlogi:

a) Glede »Mladinske Matic« se bo agitiralo; tov. Smolkova je prevzela funkcijo stalnega poročevalca.

b) Za odvodelo gospo Koharovič, so progo umrlega tov. Koharoviča (Jastr. učit. dr.) se je nabralo 130 Din.

c) Za bolno tov. M. Potočnikovo so se na poziv tov. A. Ahačičeve pobirali prispevki. Pov. UJU se je odposlala vloga; da ji isto izposluje polovično pristojbino na Golniku.

d) Prispevke za tov. Möderndorferja je učiteljstvo odklonilo, zavzema pa stališče, naj Pov. UJU stori potrebne korake ter pripori zavednemu stanovskemu tovarišu primerno službo.

d) Pov. UJU so se odposlali še sledeči predlogi:

1. Predlog tov. Hočevarja, da veliki župan izda krajnim šolskim odborom nalog, da se naroči prekristna knjiga »Izbor sadja«.

2. Predlog tov. Grada in Puglja o nameščanju učiteljstva.

3. Predlog tov. Grada o draginjskih dokladah poročenih učiteljic z učitelji oziroma državnimi uradniki.

4. Predlog tov. Puglja o draginjskih dokladah podeželskega učiteljstva.

Samoizobrazba: Tov. Jankovič je podal pregledno poročilo o delovanju krožkov. Žužemberški krožek se je sestel trikrat, topliški in novomeški po dvakrat, za trebanjski krožek pa je prevzel nalogo, da bo začel delovati, tov. Obrekar.

Reforma šole: »O delovni šoli« je održal zanimiv referat tov. B. Grad. Debat je bila zelo živahna.

Izvenšolsko delo: Tov. predsednik je poročal, da bo zvečer ustanovni občni zbor »Jadranske Straže« v Novem mestu. Učiteljstvo naproša, da se z vso vnemo posveti tej narodno-obrambni organizaciji.

Slučajnosti: Tov. Žukovec je zborovalcem toplo priporočal »Slovensko Matico« in pobiral članarino. Prihodnje zborovanje se objavi v »Učit. Tovarišu«. — Tajnik.

+ KRŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 3. marca t. l. v Radečah pri Zidanem mostu.

I. Situacijsko poročilo: a) Število učiteljstva v srezu 154; b) število članstva 142; c) število navzočih 36.

II. Samoizobrazba. Osnovanih osem krožkov. Prečitajo se zapisniki krožkovih sestankov.

III. Šolska reforma. Debatirajo: Požar VI., Levstik Leop., Paljč Leop. in Petelin Albin. Povdarja se bolj samodelavnost pri pouku kot pa delovna šola.

Sklepi:

a) Odbor naj pozove za prihodnje zborovanje enega izmed tovarišev, ki se pečajo z delovno šolo, naj praktično pokaže delovanje v delovni šoli.

b) Trije tovariši si ogledajo delovno šolo pri tov. Bregantu na Blanci in o njej poročajo na prihodnjem zborovanju.

IV. Izvenšolsko delo: Prečita se dopis glede izvenšolskega dela.